

ANDRZEJ DOBBER baritone
Warsaw Philharmonic Orchestra
ANTONI WIT conductor

Arias

DUX 0959, 2013

Nagranie zrealizowano w Sali Koncertowej Filharmonii Narodowej w Warszawie, w maju 2013 roku.
Recorded at the Warsaw Philharmonic Concert Hall, May 2013.

BOGDAN WASZKIEWICZ

Menedżer projektu | Project manager

MAŁGORZATA POLAŃSKA, LECH TOŁWIŃSKI, MARCIN GUZ

Reżyser nagrania, montaż cyfrowy | Recording supervision & sound engineering, digital editing

MARCIN TARGOŃSKI

Konsultacja | Consultation

MARCIN GUZ

Mastering

ANDRZEJ ŚWIETLIK

Zdjęcie na okładce | Cover photo

AGNIESZKA ZAKRZEWSKA

Projekt graficzny | Design

MICHAŁ KUBICKI

Tłumaczenia | Translations

RAFAŁ DYMERSEKI

Skład | Page layout

DUX Recording Producers, Morskie Oko 2, 02-511 Warsaw, Poland e-mail: dux@dux.pl

POLSKIE WYDAWNICTWO MUZYCZNE

Established in 1945, Polskie Wydawnictwo Muzyczne (PWM), has already been specialising in publishing scores and books about classical music, jazz, and now, more frequently, film music. PWM's materials, marked with a characteristic yellow logo, are used by the youngest students of the musical arts, renowned artists, orchestras, lecturers and many music lovers alike. The world's first critical-source edition of the complete works of Fryderyk Chopin edited by Prof. Jan Ekier and the twelve-volume Encyclopedia of Music enjoy particular acclaim.

Pieces from PWM's catalogue are to be found at the largest music festivals in Poland and also appear on stages abroad. From recent international performances it is worth mentioning Roman Maciejewski's „Missa pro defunctis” in London, Roman Statkowski's opera „Maria” at the Wexford opera festival, Elżbieta Sikora's opera „Madame Curie” in Paris and „What is the Word” by Agata Zubel in New York. One side of PWM's activity is to sell published works and publications of an educational and popular character, and another aspect is to supply materials for orchestral concerts and stage performances. Works by Witold Lutosławski, Karol Szymanowski, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki, Tadeusz Baird and Grażyna Bacewicz enjoy particular popularity and interest among performers.

PWM is an agent for many foreign publishers including Schott Music, Boosey & Hawkes, Edition Peters, Universal Edition Wien and Music Sales. A specialist quarterly magazine is published in Polish („Kwarta”) and in English („Quarta”). All new items, current news and complete information about composers and their works is to be found on our website www.pwm.com.pl

The Head Office is located in Cracow and the Library of Orchestral Materials is in PWM's Warsaw Branch.

POLSKIE WYDAWNICTWO MUZYCZNE

Istniejące od 1945 roku Polskie Wydawnictwo Muzyczne (PWM) specjalizuje się w wydawaniu materiałów nutowych oraz książek z zakresu muzyki klasycznej, jazzu i muzyki filmowej. Z jego materiałów, oznaczonych charakterystycznym, żółtym logo, korzystają zarówno najmłodszy adepci sztuki muzycznej, jak i uznani artyści, orkiestry, wykładowcy oraz liczni melomani. Szczególnym uznaniem cieszy się pierwsze na świecie źródłowo-krytyczne wydanie wszystkich dzieł Fryderyka Chopina pod redakcją prof. Jana Ekiera oraz dwunastotomowa Encyklopedia Muzyczna.

Utwory z katalogu PWM są obecne na największych festiwalach muzycznych w Polsce, często pojawiają się także na scenach zagranicznych. Z ostatnich wykonań za granicą warto wymienić m.in. „Missa pro defunctis” Romana Maciejewskiego w Londynie, operę „Maria” Romana Statkowskiego na festiwalu w Wexford, operę „Madame Curie” Elżbiety Sikory w Paryżu czy „What is the Word” Agaty Zubel w Nowym Jorku. Działalność PWM polega z jednej strony na sprzedaży publikowanych utworów oraz wydawnictw o charakterze edukacyjnym i popularnonaukowym, z drugiej zaś na dostarczaniu materiałów orkiestrowych do wykonań koncertowych i scenicznych. Ogromnym zainteresowaniem wśród wykonawców cieszą się zwłaszcza dzieła Witolda Lutosławskiego, Karola Szymanowskiego, Wojciecha Kilara, Henryka Mikołaja Góreckiego, Tadeusza Bairda oraz Grażyny Bacewicz.

PWM reprezentuje w Polsce wielu znaczących wydawców zagranicznych, m.in. Schott Music, Boosey & Hawkes, Edition Peters, Universal Edition Wien, Music Sales. W trybie kwartalnym wydaje fachowe czasopisma muzyczne w języku polskim („Kwarta”) i angielskim („Quarta”). Wszystkie nowości, aktualności oraz pełne informacje o kompozytorach i ich dziełach umieszcza na swojej stronie internetowej www.pwm.com.pl

Główna siedziba firmy znajduje się w Krakowie, natomiast Biblioteka Materiałów Orkiestrowych – w Oddziale PWM w Warszawie.

ARIAS

Giuseppe Verdi | Aleksandr Borodin | Pyotr Tchaikovsky
Stanisław Moniuszko | Modest Musorgski | Richard Wagner

ANDRZEJ DOBBER

baryton | baritone

DARIUSZ MACHEJ

bas | bass

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej
Warsaw Philharmonic Orchestra

ANTONI WIT

dyrygent | conductor

© Andrzej Świątek

- 5 Aleksandr Borodin: *Ni sna, ni otdycha*
Aria Igora z II aktu opery *Kniaź Igor*
Igor's aria from Act II of *Prince Igor*
- 6 Pyotr Tchaikovsky: *Wy mnie pisali... Kogda by zyzn' domasznim krugom*
Recytatyw i aria Oniegina z I aktu opery *Eugeniusz Oniegin*
Oniegin's recitative and aria from Act I of *Eugene Oniegin*
- 7 Stanisław Moniuszko: *Kto z mych dziewczek serce której*
Aria Miecznika z II aktu opery *Straszny dwór*
The Sword-bearer's aria from Act II of *The Haunted Manor*
- 8 Modest Musorgski: *Tsarevicha skorey*
Scena śmierci Borysa Godunowa z IV aktu opery *Borys Godunow*
Godunov's death scene from Act IV of *Boris Godunov*
- 9 Richard Wagner: *Wehe, wehe mir der Qual*
Scena Amfortasa i Titurela z I aktu opery *Parsifal*
Amfortas' and Titurel's scene from Act I of *Parsifal*
- 10 Giuseppe Verdi: *Son pur queste mie membra... Ah, prigioniero io sono... Dio di Giuda...*
Scena i aria Nabucca z IV aktu opery *Nabucco*
Nabucodonosor's scene and aria from Act IV of *Nabucco*

Andrzej Dobber – baryton | baritone

Dariusz Machej – bas | bass 9

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej | Warsaw Philharmonic Orchestra

Antoni Wit – dyrygent | conductor

with the orchestra and remained its Artistic Director until 1977. In July 1977 the post of Managing and Artistic Director was taken over by Kazimierz Kord. Antoni Wit held the post in 2002-2013.

Nowadays the Warsaw Philharmonic receives worldwide acclaim and recognition. It has made almost 140 tours in five continents, with performances in the world's most prestigious concert halls. It regularly takes part in the International Chopin Piano Competitions in Warsaw and the

Warsaw Autumn Festivals. It has recorded for Polish Radio and TV, various Polish and foreign labels as well as for film companies. Its recordings have won many awards, including a Grammy in 2013 (and six Grammy nominations), Diapason d'Or, Gramophone, Record Geijutsu, Classical Internet Award, Cannes Classical Award, and 'Fryderyk' awards of the Polish phonographic industry.

The Warsaw Philharmonic regularly hosts leading musicians from all over the world.

Arias

- ① Giuseppe Verdi: *Perfidi! All'Anglo... Pietà, rispetto, amore*
Scena i aria Makbeta z IV aktu opery *Makbet*
Macbeth's scene and aria from Act IV of *Macbeth*
- ② Giuseppe Verdi: *Son io, mio Carlo*
Śmierć Posy z III aktu opery *Don Carlos*
The death of Posa from Act III of *Don Carlos*
- ③ Giuseppe Verdi: *Di provenza il mar*
Aria Ojca Germonta z II aktu opery *Traviata*
Giorgio Germont's aria from Act II of *La Traviata*
- ④ Giuseppe Verdi: *Cortigiani, vil razza dannata*
Aria Rigoletta z II aktu opery *Rigoletto*
Rigoletto's aria from Act II of *Rigoletto*

ANDRZEJ DOBBER (baryton) absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie. Laureat prestiżowych konkursów wokalnych, m.in. w Gütersloch (Neue Europäische Stimmen), Wiedniu (Belvedere), Monachium (Grand Prix konkursu ARD).

Występuje na największych scenach świata, m.in. w Berlinie (Deutsche Oper, Komische Oper, Staatsoper), Dreźnie, Essen, Frankfurt nad Menem. Śpiewał również w Hanowerze, Hamburgu, Karlsruhe, Kolonii, Lipsku, Monachium, Norymberdze, Amsterdamie, Brukseli, Cincinnati, Edynburgu, Florencji, Glasgow, Hongkongu, Londynie (Covent Garden, Albert Hall), Maladze, Mediolanie (La Scala), Montpellier, Nowym Yorku (Metropolitan Opera, Fischer Hall), Paryżu (Opera Bastille), Petersburgu, Tel Awiwie, Tuluzie, Tokio, Vancouver, Wiedniu.

Brał udział w wielu festiwalach muzycznych, m.in. Glyndebourne (*Macbeth*). W Teatrze Wielkim – Operze Narodowej wystąpił w następujących operach: *Simone Boccanegra*, *Rigoletto* i *Traviata* Verdiego oraz *Carmen* Bizeta. Wystąpił pod batutą wielu wybitnych dyrygentów, takich jak: Christian Thielemann, Colin Davis, Roger Norrington, Arnold Oestmann, Riccardo Chailly, Gary Bertini, Edo de Waart, Pinchas Steinberg, Giuseppe Sinopoli, Simone Yang, Helmuth Rilling, Kazushi Ono, Stefan Soltesz, Vladimir Fiedosiejew, Vladimir Jurowski, Sylvain Cambreling, Yakow Kreizberg,

Roberto Abbado, Richard Armstrong, Riccardo Muti, Carlo Rizzi, Zubin Mehta, Valery Gergiev.

Pośród wielu osiągnięć artysty warto wspomnieć szczególnie debiut w mediolańskiej La Scali pod dyktando Riccardo Mutiego (*Rigoletto*, *Trubadur*), liczne występy na festiwalu Maggio Musicale Fiorentino z Zubinem Mehtą (*Trubadur*, *Attila*, *Tosca*). W 2007 roku zadebiutował w nowojorskiej Metropolitan Opera i w Avery Fisher Hall. Rok 2008 przyniósł debiut w londyńskim Covent Garden (*Traviata*). Od tego czasu nieprzerwanie występuje na największych i najbardziej prestiżowych scenach świata, będąc jedynym polskim śpiewakiem śpiewającym główne Verdiowskie partie barytonowe. W styczniu 2013 roku odznaczony został medalem „Zasłużony kulturze Gloria Artis”.

ANDRZEJ DOBBER (baritone) is a graduate of the Music Academy in Kraków and a prizewinner of several major competitions, including those in Gütersloch (Neue Europäische Stimmen), Vienna (Belvedere), and Munich (the Grand Prix at the ARD Competition).

He has performed at the most prestigious venues in Berlin (Deutsche Oper, Komische Oper, Staatsoper), Dresden, Essen, Frankfurt, Hanover, Hamburg, Karlsruhe, Cologne, Leipzig, Munich, Nuremberg, Vienna, Amsterdam, Brussels, Edinburgh, Glasgow, London (Covent Garden, Royal

Albert Hall), Malaga, Florence, Milan (La Scala), Montpellier, Paris (Opera Bastille), Toulouse, Petersburg, New York (Metropolitan Opera, Avery Fischer Hall), Cincinnati, Vancouver, Tel Aviv, Hong Kong, and Tokyo, under conductors such as Christian Thielemann, Colin Davis, Roger Norrington, Arnold Oestmann, Riccardo Chailly, Gary Bertini, Edo de Waart, Pinchas Steinberg, Giuseppe Sinopoli, Simone Yang, Helmuth Rilling, Kazushi Ono, Stefan Soltesz, Vladimir Fiedosieyev, Vladimir Jurowski, Sylvain Cambrelling, Yakov Kreizberg, Roberto Abbado, Richard Armstrong, Riccardo Muti, Carlo Rizzi, Zubin Mehta, and Valery Gergiev.

He has also participated in many festivals including the Glyndebourne Opera Festival

(*Macbeth*). He has sung in Verdi's *Simone Bocca-negra*, *Rigoletto* and *La Traviata* and in Bizet's *Carmen* at the National Opera in Warsaw. Highlights in his career have included a debut at the La Scala in *Rigoletto* and *Il Trovatore* (with Riccardo Muti conducting) and numerous performances at the festival Maggio Musicale Fiorentino with Zubin Mehta (*Il Trovatore*, *Attila*, *Tosca*). In 2007 he made his debut at the Met and Avery Fisher Hall and the following year at Covent Garden (*Traviata*). He has since been present on the world's most prestigious venues, as the only Polish singer having all the major baritone parts in Verdi's operas in his repertoire. In January 2013 he received the 'Gloria Artis' Medal of Cultural Merit.

W pierwszych latach po II wojnie światowej koncerty orkiestry odbywały się w teatrach i halach sportowych. 21 lutego 1955 roku w miejsce wcześniejszej siedziby zniszczonej nalotami niemieckimi otrzymała nowy gmach i status Filharmonii Narodowej. Pod kierownictwem Witolda Rowickiego odzyskała swój prestiż wiodącego zespołu symfonicznego w Polsce. W latach 1955-58 funkcję dyrektora artystycznego sprawował Bohdan Wodiczko, by przekazać ją ponownie Rowickiemu. W 1977 roku stanowisko to objął Kazimierz Kord, a w latach 2002–2013 dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii Narodowej był Antoni Wit.

Dziś Orkiestra Symfoniczna cieszy się popularnością i uznaniem na całym świecie. Odbyła niemal 140 tournée na pięciu kontynentach, występowała we wszystkich najważniejszych salach koncertowych świata. Regularnie bierze udział w Międzynarodowych Konkursach Pianistycznych im. F. Chopina w Warszawie i w Festiwalu „Warszawska Jesień”. Nagrywa dla Polskiego Radia i Telewizji, polskich i zagranicznych firm płytowych oraz na potrzeby filmu.

Dokonania Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Narodowej były wielokrotnie nagradzane prestiżowymi nagrodami fonograficznymi, m.in. Grammy 2013 i sześć innych nominacji do tej nagrody, Diapason d'Or, ICMA, Gramophone, Record Geijutsu,

Classical Internet Award, Cannes Classical Award, polskie Fryderyki.

Na filharmonicznej estradzie występują najwięksi artyści świata.

WARSAW PHILHARMONIC ORCHESTRA

The history of the Warsaw Philharmonic goes back to 5 November 1901 when the orchestra gave its inaugural concert in the newly-commissioned hall, with Emil Młynarski, its co-founder and first Music Director, on the conductor's podium and Ignacy Jan Paderewski as the soloist.

Already before World War I and in the inter-war period, the Warsaw Philharmonic became the main centre of musical life in Poland and one of Europe's major musical institutions, hosting nearly all the great conductors and soloists of the day. Soon after the outbreak of the Second World War, the Warsaw Philharmonic Hall was bombed and towards the end of the hostilities it was reduced to rubble. In the first post-war years, the concerts were held in theatres and sports halls. On 21 February 1955 the orchestra gave its first concert in its newly-restored venue and the institution received the status of the National Philharmonic. Under the directorship of Witold Rowicki, it regained the reputation of Poland's leading orchestra. In 1955-58 the post of Artistic Director was held by Bohdan Wodiczko. In 1958 Rowicki resumed work

© Robert Bakczak

ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII NARODOWEJ

Pierwszy koncert w wykonaniu Filharmonii Warszawskiej odbył się 5 listopada 1901 r. w nowo wybudowanym gmachu. Orkiestrą dyrygował współzałożyciel Filharmonii, jej pierwszy dyrektor muzyczny i dyrygent Emil Młynarski, a jako solista

wystąpił Ignacy Jan Paderewski.

Już przed I wojną światową i w okresie międzywojennym stała się głównym ośrodkiem życia muzycznego w Polsce oraz jedną z ważniejszych instytucji muzycznych w Europie. Wystąpili tutaj niemal wszyscy słynni dyrygenci i soliści tamtych czasów.

DARIUSZ MACHEJ (bas) jest solistą Warszawskiej Opery Kameralnej. Od wielu lat współpracuje w Teatrem Wielkim-Operą Narodową w Warszawie, Wuppertaler Bühnen, Operą Bałtycką, Operą Krakowską. Występował m.in. w Oper Frankfurt am Main, Litewskiej Operze Narodowej, Wienerkammeroper oraz na międzynarodowych festiwalach takich jak Rossini Opera Festival (Pesaro), Festival de Musique de Strasburg, Festival Belcanto Rossini in Wildbad (Niemcy), Letni Festiwal Euro-radia / EBU Summer Festival, Festival di Musica Sacra Anima Mundi (Piza), Mai Festspiele (Wiesbaden), Warszawska Jesień, Wratistavia Cantans. Uczestniczył w światowych prawykonaniach oper: *Katzelmacher* Kurta Schwertsika i *Iwony księżniczki Burgunda* Zygmunta Krauzego. Brał udział w licznych transmisjach radiowych i telewizyjnych (RAI, Südwestrundfunk, Polskie Radio, TVP, Polsat). Dokonał wielu nagrań dla firm fonograficznych (Naxos, ROF, Bongiovanni, DUX, Radiowa Agencja Fonograficzna) oraz archiwum Polskiego Radia.

DARIUSZ MACHEJ (bass) is a soloist of the Warsaw Chamber Opera, working also closely with the National Opera in Warsaw, the Baltic Opera, the Kraków Opera and Wuppertaler Bühnen. He has also performed at the Oper Frankfurt am Main, the Lithuanian National Opera, and Wienerkammeroper as well as at many international

© Mirosław Pietruszyński

festivals, including the Rossini Opera Festival (Pesaro), Festival de Musique de Strasburg, Festival Belcanto Rossini in Wildbad (Germany), the / EBU Summer Festival, Festival di Musica Sacra Anima Mundi (Piza), Mai Festspiele (Wiesbaden), Warsaw Autumn and Wratistavia Cantans. He has taken part in the world premieres of Kurt Schwertsik's *Katzelmacher* and Zygmunt Krauze's *Iwonne, Princess of Burgundy* and in numerous radio and television broadcasts (RAI, Südwestrundfunk, Polish Radio, TVP, Polsat). He has made many recordings for various labels (Naxos, ROF, Bongiovanni, DUX, Polish Radio Recording Agency) and for Polish Radio archives.

ANTONI WIT – dyrektor Naczelny i Artystyczny Filharmonii Narodowej w latach 2002–2013. Wcześniej kierował zespołami: Filharmonii Pomorskiej, Orkiestry i Chóru PRiTV w Krakowie, Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, Orquesta Filarmónica de Gran Canaria. Od sezonu 2013/14 szef Orquesta Sinfónica de Navarra w Pampelunie i honorowy dyrygent Filharmonii Krakowskiej.

Ukończył dyrygenturę pod kierunkiem Henryka Czyża w PWSM w Krakowie, jak również studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. Działalność zawodową rozpoczął jako asystent Witolda Rowickiego w Filharmonii Narodowej

w Warszawie. Po otrzymaniu II nagrody w Międzynarodowym Konkursie Dyrygenckim im. Herberta von Karajana w Berlinie w 1971 roku został asystentem patrona konkursu.

Występował niemal we wszystkich ośrodkach muzycznych Europy, Azji, Australii i obu Ameryk. Dyrygował m.in. Berliner Philharmoniker, Staatskapelle Dresden, Tonhalle-Orchester Zürich, Royal Philharmonic, Philharmonia Orchestra, BBC Symphony Orchestra, Orchestre Symphonique de Montréal, Orchestra dell'Accademia di Santa Cecilia, Orchestre de la Suisse Romande, NHK Symphony Orchestra/Tokyo, Filharmonia Petersburską, orkiestrą La Scali w Mediolanie, Budapest Festival Orchestra, New Zealand Symphony Orchestra, orkiestrą Teatro Colón (Buenos Aires).

Jego nagrania znajdują się na ponad 200 płytach, które otrzymały liczne nagrody m.in. Grammy Award 2013 oraz sześć innych nominacji do Grammy, Diapason d'Or i Grand Prix du Disque de la Nouvelle Académie, Cannes Classical Award, Choc, ICMA, Fryderyki. Nagrania obejmują dzieła polskich kompozytorów: Paderewski, Wieniawski, Karłowicz, Szymanowski, Lutosławski, Penderecki, Kilar, Górecki, jak również utwory światowej literatury. Należy do nielicznego grona artystów na świecie, których płyty sprzedano w łącznym nakładzie niemal pięciu milionów egzemplarzy.

ANTONI WIT served as Managing and Artistic Director of the Warsaw Philharmonic from 2002 to 2013. He had earlier worked with the Pomeranian Philharmonic in Bydgoszcz, the Orchestra and Choir of Polish Radio and Television in Kraków, the National Polish Radio Symphony Orchestra (NOSPR) in Katowice, and the Orquesta Filarmónica de Gran Canaria. As of the 2013-14 season, he will serve as Music Director of the Orquesta Sinfónica de Navarra in Pamplona and an honorary conductor of the Philharmonic Orchestra in Kraków.

He gained a diploma from the State Higher School of Music in Kraków, where he studied conducting with Henryk Czyż. He also graduated from the law department of the Jagiellonian University. He began his professional career as assistant conductor to Witold Rowicki in Warsaw Philharmonic. Having won Second Prize in the Herbert von Karajan International Competition for Conductors in Berlin (1971), he became an assistant to the event's patron.

Antoni Wit has given performances throughout Europe, Asia, Australia and both Americas, conducting such orchestras as the Berliner Philharmoniker, Staatskapelle Dresden, the Tonhalle-Orchester in Zurich, the Royal Philharmonic, the Philharmonia Orchestra, the BBC Symphony, the Orchestre Symphonique de Montréal,

the Orchestra dell'Accademia di Santa Cecilia, the Orchestre de la Suisse Romande, NHK Symphony Orchestra in Tokyo, St Petersburg Philharmonic, La Scala Orchestra in Milan, the Budapest Festival Orchestra, New Zealand Symphony Orchestra, and the Orchestra of Teatro Colón in Buenos Aires.

His discography included more than 200 records, many of which have received awards, including a Grammy in 2013 and six Grammy nominations, Diapason d'Or and Grand Prix du Disque de la Nouvelle Académie, the Cannes Classical Award, Choc, ICMA, and Fryderyk Awards of the Polish music industry. He has recorded music by such Polish composers as Paderewski, Wieniawski, Karłowicz, Szymanowski, Lutosławski, Penderecki, Kilar, and Górecki, as well as numerous works of the world's musical literature. He is one of the world's few artists to have sold his records in nearly five million copies.